

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 17 października 2019 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny
oraz ustawy Kodeks postępowania cywilnego**

(druk nr 1320)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa ma na celu spenalizowanie nielegalnych lub przeprowadzonych z obejściem prawa adopcji dzieci. Karalne stanie się zarówno oddanie dziecka do adopcji przez osobę, której przysługuje nad nim władza rodzicielska (art. 211a § 2 k.k.), jak i przyjęcie dziecka do adopcji przez osobę, od której to dziecko nie pochodzi, niebędącej jego biologicznym rodzicem (art. 211a § 3 k.k.), jeżeli osoba ta czyni to w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej przy jednoczesnym zatajeniu tego faktu przed sądem orzekającym w postępowaniu o przysposobienie, albo czyni to z pominięciem postępowania o przysposobienie. Karalne będzie również zatajenie tego faktu (działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej) przed sądem przyjmującym oświadczenie o wyrażeniu zgody na przysposobienie dziecka w przyszłości bez wskazania osoby przysposabiającego.

Sankcją przewidzianą za dokonanie czynów zabronionych określonych w art. 211a § 2 i 3 Kodeksu karnego jest kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Ustawa wprowadza na potrzeby prawa karnego, w art. 115 k.k. definicję legalną terminu „adopcja”. Kodeks karny już posługuje się tym terminem w aktualnie obowiązującym art. 211a. Termin ten nie został jednak zdefiniowany, nie posługuje się nim również Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Używany jest on natomiast w języku prawniczym, głównie na gruncie prawa rodzinnego, jako synonim kodeksowego pojęcia „przysposobienie”.

Zmiany w Kodeksie postępowania cywilnego stanowią uzupełnienie rozwiązań przewidzianych w Kodeksie karnym i nakładają na sąd obowiązek pouczenia uczestników postępowania o przysposobienie o treści norm karnych zawartych w art. 211a § 2 pkt 1 oraz § 3 Kodeksu karnego oraz jeżeli uczestnik działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej o obowiązku złożenia oświadczenia, że działał w takim właśnie celu. Obowiązek pouczenia dotyczy również spraw związanych z wyrażeniem zgody na przysposobienie dziecka w przyszłości bez wskazania osoby przysposabiającego.

Ustawa zawiera również przepis przejściowy, który nakazuje stosowanie obowiązku pouczenia do spraw będących w toku w dniu wejścia w życie ustawy.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa jest efektem prac nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk nr 3665) wniesionym do Sejmu dnia 11 lipca 2019 r.

Pierwsze czytanie projektu ustawy miało miejsce w dniu 30 sierpnia 2019 r. na 85. posiedzeniu Sejmu. Projekt został skierowany do sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.

W tym samym dniu Komisja przedstawiła sprawozdanie wraz z poprawkami o charakterze redakcyjnym.

Drugie czytanie projektu ustawy miało miejsce na tym samym 85. posiedzeniu Sejmu.

Zgłoszone zostały trzy poprawki, z których pierwsza zmienia tytuł ustawy, druga uzupełnia art. 211a § 2 pkt 1 Kodeksu karnego o kwestie związane z wyrażeniem zgody na przysposobienie dziecka w przyszłości bez wskazania osoby przysposabiającego, trzecia zaś dodaje zmianę do Kodeksu postępowania cywilnego.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie budzi uwag o charakterze legislacyjnym.

Beata Mandylis

Główny legislator